

Motion till riksdagen 2025/26:994

av Christofer Bergenblock (C)

Tydliggörande av lantbrukets funktion som en del av Sveriges totalförsvar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra lantbrukets funktion som en del av Sveriges totalförsvar och möjliggöra krigsplacering av personal inom lantbrukets verksamheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I det nya säkerhetspolitiska läge som Europa befunnit sig i sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har fullt fokus satts på Sveriges beredskap och förmåga att hantera en situation av kris eller krig. Mycket stora resurser avsätts med nödvändighet för att rusta upp Sveriges militära försvar så att vi har förmåga att försvara vårt territorium och våra invånare. Samtidigt så räcker det inte med att vara förberedda militärt, utan vi behöver vara förberedda även på den civila sidan för att upprätthålla nödvändiga samhällsfunktioner.

Den mest grundläggande sektorn för att något annat över huvud taget ska kunna fungera i händelse av kris eller krig är livsmedelsförsörjningen. Såväl primärproduktionen som beredningen i slakterier, mejerier och kvarnar måste kunna upprätthållas även om Sverige befinner sig i höjd beredskap eller ytterst i krig. Det handlar naturligtvis om tillgång till de insatsvaror som krävs för att klara produktionen, men det handlar också om tillgången till personal.

Sveriges livsmedelsproduktion måste alltså fungera både i fredstid och i tider av kris eller krig, men att bedriva lantbruk under högsäsong är enligt Plikt- och provningsverket idag inte ett tillräckligt starkt skäl för att slippa delta i repetitionsövning. I svar till en lantbrukare som ansökt om uppskov med en övning planerad till slutet av augusti skriver man att eftersom kallelsen gått ut redan i februari så borde ”varseltiden medge utrymme för omplanering av arbetet”. Förståelsen för hur ett lantbruk med växtodling

bedrivs förefaller inte vara så stor när man tror att skörden kan omplaneras till en annan tidpunkt på året.

Exemplet med repetitionsövningen belyser ett större problem som handlar om att lantbruksverksamhet måste betraktas som en nödvändig del av totalförsvaret och att personal inom lantbruket behöver krigsplaceras inom sina verksamheter. Idag görs detta inte och förståelsen för lantbrukets verksamheter är uppenbarligen inte tillräckligt stor.

Christofer Bergenblock (C)